

HANKKEISTAMINEN

Miksi kylää kannattaa kehittää hankkeiden avulla ja mitkä ovat sen hyödyt?

Nina Kurunlahti
Kyläkehittäjä
Nouseva Rannikkoseutu ry
Ylpeydellä kylästä
10.5.2022

Erään kylän tarina Lampinsaari, Raahe

Kaivosyhteisö syntyi 1951 keskellä ei mitään

Asukkaita oli parhaimmillaan 1200, oli monet palvelut, oma tv-kanava, vilkas tapahtuma- ja kerhotoiminta

Kaivos loppui 1992 - Samalla hävisivät työt, vähitellen myös palvelut, rakennuksia jäi tyhjilleen, poismuutto

Surutyön jälkeen käynnistyi työ kylän elvyttämiseksi

Y2K-hanke: nuorisotoiminnan kehittäminen

Henkireikä-hanke: virkistyspaikkojen parantaminen

Monet pienet kunnostus- ja rakentamisprojektit

Yhteisten harrastusvälineiden hankkiminen

*Hankkeiden avulla kylän "katoaminen"
saatiin pysäytettyä!*

Lampinsaaren kehittämisen tarina ja tunneympäristö
Maija Isokääntä maija.isok@gmail.com

Forgotten Stories episode 2: Lampinsaari
<https://www.youtube.com/watch?v=ENlgUjXMtZA>

Lampinsaari nyt

Kyläkoulu loppui 31.12.2020 (viimeinen julkinen palvelu)

Gunnarin Kartano -kehittämishanke

Lampinsaaren Koulun Kannatusyhdistys ry

- Kustannusarvio 34 648,00 e, tuki 80 %, 2021-2022 (1,5 v)
- Leader-rahoitus Nouseva Rannikkoseutu ry
- Tavoite: palveluiden säilyttäminen kylällä ja halu tarjota toimeentulomahdollisuuksia alueen asukkaille ja yrittäjille
- Entinen koulu muutetaan leiri- ja lomakeskukseksi, joka tarjoaa harrastuspaikkoja kylän ja lähialueen asukkaille sekä hyvinvointi-, vapaa-aika- ja ohjelmapalveluita matkailijoille ja tilausryhmille
- Hankkeessa kehitetään toimintamalli ja kannattava konsepti palvelutoiminnalle
- Yhteistyö kaupungin, oppilaitosten, yrittäjien ja yhdistysten kanssa
- Lisätietoa www.gunnarinkartano.fi ja info@gunnarinkartano.fi (Leea Leppilampi)

Kuva: Leea Leppilampi

Työ jatkuu

- ▶ Kansainvälinen tiimileiri elokuussa 2022
- ▶ Yhteistyön vahvistaminen naapurikylien kanssa
- ▶ Tyhjien kiinteistöjen hyötykäyttö
- ▶ Ohjelmapalveluiden kehittäminen
- ▶ ”Sote”-toiminnan kehittäminen
- ▶ Hiljaisuuden ja taiteen mahdollisuudet
- ▶ Kaivoshistorian hyödyntäminen

Hankkeilla on ollut iso merkitys kylän elinvoiman ja vetovoimaisuuden luomisessa!

*Hankkeiden jatkumo —
hankkeet oppimisprosessina*

Kuva: Gunnarin Kartano

GUNNARIN KARTANOSSA
HAPANLEIPÄKURSSI
23.10

Ohjelmassa:
Leivän alkuvalmistelut
Aamukahvit
Luento juuren valmistuksesta sekä ruisleivän alkuvalmisteluista
Juuriseos tekeytymään
Pieni kävelylenkki
Ruokailu
Taidetta aiheeseen liittyen
Leipien leivonta
Iltapäiväkahvit
Rentoa jutustelua ja leipien maistelua

**Jokainen osallistuja saa mukaansa leivän, juuren
ja kirjallisen ohjeen leivän tekoon!**

Kurssin koko: 10 henkilöä
Hinta: 50€
Paikka: Gunnarin Kartano, Kaivoskatu 9, 86440
Ilmoittautuminen:
sähköpostilla: info@gunnarinkartano.fi tai

Retkikuvat: Seija Jussinniemi, Kinttupolut-hanke

Toteuttaa uusi
tapahtuma

Lisätä
asukkaiden
ympäristötietoa
ja osaamista

Kouluttaa
toimijoita
esim. oppaiksi

Parantaa
nuorten
harrastusmah-
dollisuuksia
(kerhotoiminta,
ohjaajat,
paikat)

Kehittää kylän ja
kunnan välistä
yhteistyötä

Hankkia yhteisiä
harrastusvälineitä

Hankkeilla voidaan:

- Rakentaa uutta ja korjata/laajentaa olemassa olevaa
- Hankkia yhteiseen käyttöön koneita ja laitteita, välineistöä
- Kehittää uutta toimintaa ja palveluita
- Oppia ja verkostoitua

Tukea nuorten
yrittäjyyttä ja
tapahtumatoi-
mintaa

Kehittää entiselle
kyläkoululle
monipalvelupiste

Rakentaa
reitistöjä,
lintutorneja,
laavua

Kannustaa
yhdistyksiä
työllistämään

Verkostoitua
kansainvälisesti

Hoitaa
kylämaisemaa

Tehdä uusia
harrastus- ja
liikuntapaikkoja

Parantaa
viestintää ja
markkinointia

Tuoda kansainvälisyys omalle
kylälle (kotikansainvälistyminen)

Kunnostaa kylätaloa ja
yhteisiä tiloja

Lisätä
yhteisöllisen
tilan käyttöä

Miettiä uusia
asumisen ratkaisuja

Koota kylän historiaa ja
tarinoita

Tuotteistaa
kulttuuriperintöä esim.
teatteritoimintaa varten

Tarinoita hankkeista on yhtä monta
kuin on kyliä, kortteleita ja yhteisöjä

hankerekisteri

[https://tietopalvelu.ruokavirasto.fi/QvAJAXZfc/opendoc.htm?document=Published/
raportointi.qvw&Sheet=SH_HR_FI&anonymous=true](https://tietopalvelu.ruokavirasto.fi/QvAJAXZfc/opendoc.htm?document=Published/raportointi.qvw&Sheet=SH_HR_FI&anonymous=true)

Hanke-esimerkki

Warjakan tarinat, lisätty todellisuuskokemus Taikabox ry, Oulunsalon Varjakka

- Kustannukset n. 21 000
 - Rahoittaja Oulun Seudun Leader ry, tuki 80 %
 - Hankkeessa tehtiin kaksi 1900-luvun alun sahanaikaista taloa virtuaaliseen muotoon
 - Taloihin pääsee tutustumaan qr-koodeilla
 - Tavoitteena on rakentaa aluetta virtuaalisesti
 - Nuoria kiinnostava tapa esitellä kulttuurihistoriaa
 - Kyläyhdistys perusti puutarhan (koriste- ja hyötykasvien lisäksi alueelle tyypillisiä perinnekasveja)
 - Warjakka Puutarha ja Warjakan tarinat -hankkeet loivat uudenlaisen yhteisöllisen tilan
 - Hankkeet lisäsivät viihtyvyyttä ja yhteisöllistä toimintaa alueella
- Lisätietoa: piia.karttunen@oulunseudunleader.fi

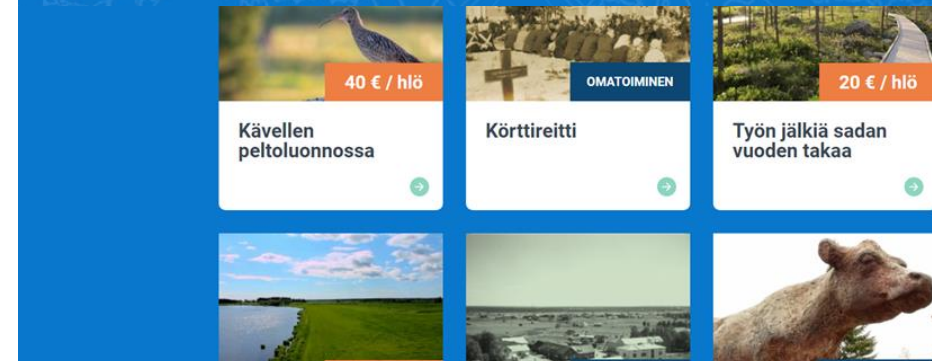
Hanke-esimerkki

Lakeuden Helmet, Nivala-Seura ry

- Kustannusarvio 82 590 e, ei talkootyötä
- Rahoittaja Keskipiste-Leader ry, tuki 80 %
- Hanke kokosi yhteen paikallisten toimijoiden tutustumiskohteita ja loi Elämys-sivuston, josta voi varata retkiä, tutustumiskohteita ja muita palveluja keskitetysti
- Aineellisen ja aineettoman kulttuuriperinnön näkyväksi tekeminen
- Elämys-sivusto edistää koko alueen vetovoimaa ja palvelujen saatavuutta. Samalla se parantaa alueen asukkaiden elämänlaatua ja sosiaalista pääomaa.
- Sivustolla kylien kohteet esille
- 19 opastettua elämystä ja 6 omatoimista QR-reittiä
- Varauskyselylomake <https://nivalaseura.fi/elamykset/>
 - Turistina peltoluonnossa, Kyläkierto Crazylandiin, Kolmen lintutornin kylä, Hilipan kierros, Yliniemen maatilakunnalliskodin historia- ja kiinteistökierto, Työn jälkiä sadan vuoden takaa, Körttireitti, Kapinareitti, Mehtärosvojen matkassa
- Lisätiedot Jutta Ojala jutta.ojala@nivalaseura.fi

Elämyksiä Nivalassa

Tutustu lakeuden helmiin, omatoimisesti tai oppaan kanssa. Elämyksen voit antaa myös lahjaksi.

5 € / hlö

[Takaisin elämyksiin](#)

Luokkaretki talonpoikaismuseo on

- Tule koululaisvierailulle talonpoikaismuseo Katvalaan. Alakoulukäisille räätälöityjen tehtäväkokonaisuuksien avulla oppilaat perehtyvät 1900-luvun alun talonpoikaiseen elämäntapaan.
- Vierailun kesto on 45 minuuttia.
- Toteutettavissa toukokuusta syyskuuhun. Osallistujamäärä 10–25 henkilöä. Opastetun tunnin hinta 5 €/henkilö.

Miksi nähdä kaikki vaiva?

Maaseudun vetovoiman vahvistaminen

- Hankkeilla lisätään palveluiden tarjontaa, vapaa-ajan mahdollisuuksia, kohtaamispaikkoja, viihtyisyyttä, asumisen mahdollisuuksia
- Vastavoima kaupungistumiselle ja keskittymiskehitykselle

Paikallisten palveluiden turvaaminen - Osa hyödyistä näkyy heti ja osa viiveellä

- Palvelut hyödyttää asukkaita, houkuttaa myös muuttajia ja matkailijoita
- Liiketoiminnallisen palvelutoiminnan kehittämisen kautta tuloja tilojen kunnossapitämiseen ja muuhun yleishyödylliseen tekemiseen
- Tuloja ja mahdollisuuksia paikallisille yrittäjille

Lisäresurssia yhdistykselle

- Rahallinen tuki, kehittämishankkeessa palkattu työvoima
- Uusia tekijöitä, joita ei ehkä muuten kiinnosta yhdistyksen perustoiminta
- Ulkopuolinen näkökulma, uusia ideoita ja verkostoja

Näkyvyys mediassa - apu markkinoinnissa

Rohkeutta ja me-henkisyyttä

- Osaaminen ja tekemisen varmuus kasvaa - hankkeiden jatkumo
- Vahvistaa yhteisöllisyyttä
- Hyvinvointia ja sosiaalisia verkostoja

*Positiivinen kierre!
Lupa kokeilla ja epäonnistua!*

Mistä liikkeelle?

- 1) Kun **tarve** on havaittu, kutsu väki koolle - avoin keskustelu, huomioi vastustajat
- 2) Tarpeen ja tavoitteen täsmentäminen yhdessä - **onko tarvetta hankkeistamiseen?**
- 3) **Yhteys rahoittajaan** alkuvaiheessa - tuen reunaehtojen tarkistaminen
 - Suomessa on esim. 54 Leader-toimintaryhmää, joilla kaikilla omat painotukset tuen myöntämisessä. Katso oman alueesi ryhmäsi täältä www.leadersuomi.fi/fi/leader-ryhmat
- 4) **Työnyrkin** kokoaminen - eri osaamisen hyödyntäminen, vastuiden jakaminen
- 5) Hankkeen valmistelu
 - Mitä oikeasti tehdään
 - Paljonko mikäkin maksaa, mistä saadaan varat hankkeen omarahoitukseen
 - Millä aikataululla tehdään, kuka tekee, tehdäänkö jotain talkoita
 - Missä voi mennä vikaan, miten riskeihin varaudutaan
 - Mitä hankkeen jälkeen - hoituuko esim. kohteen ylläpito omin voimin
- 6) Rahoituksen hakeminen - varaa riittävästi aikaa
- 7) Hankkeen käytännön toteuttaminen
- 8) Hankkeen tulosten seuraaminen

Karikkojen välttäminen

Hanke

- Lähtee paikallisista, todellisista tarpeista
 - Hyödyttää mahdollisimman montaa asukasta ja toimijaa alueella
 - On konkreettinen, toteutettavissa oleva
 - On kustannuksiltaan realistinen ja suhteessa yhdistyksen varoihin
 - Hyödyntää yhdistyksessä ja alueella olevaa osaamista
 - On hyvin suunniteltu
 - Toteutetaan yhteistyössä
-
- Toimijoiden jaksamisesta huolehtiminen
 - Surutyö pitää tehdä alta pois, jotta uutta voi syntyä!
 - Kipupisteistä avoin puhuminen
 - Jatkuva tiedottaminen

TOP5 -hankkeistaminen

- Varmista yhteisön tuki
- Kokoa sitoutunut ”iskuryhmä”
- Tiedota liikaa
- Jos et yksin voi toteuttaa hanketta, etsi kumppaneita!
- Ole luova, rohkea ja avoin!

Tehdään yhdessä kyliä ja niiden vahuuksia näkyväksi!

Ja ollaan ylpeitä tehdystä työstä!

Kiitos
mielenkiinnosta
ja oikein hyvää
hankekesää!

